

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu

Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.460.2025

Warszawa, 23 stycznia 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **13172** Pana Posła Przemysława Wiplera w sprawie kosztów administracji publicznej w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Ad 1

W Ministerstwie Sprawiedliwości oraz w jednostkach podległych i nadzorowanych zidentyfikowano co najmniej kilkadziesiąt nieprawidłowości wskazujących na systemowe mechanizmy naruszania prawa i tworzenia warunków nadużyć na szkodę Skarbu Państwa przed dniem 13 grudnia 2023 roku.

W związku z tym od początku 2024 roku trwają szeroko zakrojone, intensywne działania Ministerstwa Sprawiedliwości, Prokuratury Krajowej oraz zewnętrznych organów kontroli, ścigania i innych. Działania te mają na celu wyjaśnienie wszystkich okoliczności przeszłych zdarzeń. Ministerstwo Sprawiedliwości, poza własnymi działaniami kontrolnymi i audytowymi, aktywnie i transparentnie współpracuje z podmiotami

zewnątrznymi, udostępniając wskazaną dokumentację oraz składając obszerne wyjaśnienia i informacje.

Z uwagi na wciąż rozwojowy charakter poszczególnych spraw wykaz stwierdzonych nieprawidłowości może ulec rozszerzeniu.

Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny jeszcze w styczniu 2024 roku powołał w Prokuraturze Krajowej zespół śledczy do zbadania prawidłowości zarządzania i wydatkowania środków z Funduszu Sprawiedliwości. Kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury zostali zobowiązani do współpracy z zespołem i przekazywania akt spraw.

Dla zobrazowania skali wyzwania organizacyjnego po stronie aktualnego dysponenta Funduszu Sprawiedliwości przedstawiam poniżej listę śledztw i kontroli, które zostały rozpoczęte w Ministerstwie Sprawiedliwości:

1. Prokuratura Krajowa - Zespół Śledczy nr 2 – postępowanie o sygn.1001-22.Ds.1.2024 – od lutego 2024 r.;
2. Inne jednostki prokuratury – różne wątki, w tym zainicjowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości i resortowe jednostki – od roku 2024 r.;
3. Centralne Biuro Antykorupcyjne Departament Postępowań Kontrolnych – czynności analityczno-informacyjne nr CI/AN/23/24 – od maja 2024 r.;
4. Najwyższa Izba Kontroli – kontrola nr P/24/031 pn. „Funkcjonowanie Funduszu Sprawiedliwości” – NIK sformułowała ocenę negatywną funkcjonowania Funduszu;
5. Krajowa Administracja Skarbowa – audyty prowadzone przez Izby Administracji Skarbowej w całej Polsce, wszczęte w lutym 2024 roku (planowane zakończenie w dniu 26 lutego 2026 roku):
 - a) Izba Administracji Skarbowej w Szczecinie – audyt pn. „Gospodarowanie środkami publicznymi w latach 2020-2023” w Ministerstwie Sprawiedliwości od lutego 2024 r.;

- b) Pozostałe izby administracji skarbowej – Ministerstwo Sprawiedliwości udostępniło izbom dokumentację co najmniej kilkudziesięciu podmiotów, które otrzymały dotacje z Funduszu Sprawiedliwości.

Minister Sprawiedliwości sprawuje stały (ustawiczny) zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną **sądów powszechnych**. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności administracyjnej sądu (lub niewykonania przez prezesa sądu apelacyjnego zarządzeń, których mowa w art. 37g § 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2024 poz. 334) może zarządzić: 1) przeprowadzenie lustracji sądu lub wydziału sądu; 2) przeprowadzenie lustracji działalności nadzorczej prezesa sądu (art. 37g § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych).

Stosownie do art. 37g § 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, zarządzając przeprowadzenie czynności, o których mowa powyżej, Minister Sprawiedliwości wyznacza prezesowi sądu apelacyjnego zakres i termin ich przeprowadzenia. W uzasadnionych przypadkach Minister Sprawiedliwości może zarządzić przeprowadzenie czynności przez sędziów wizytatorów z obszaru innej apelacji lub przez służbę nadzoru, o której mowa w art. 9a § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Zarządzenie lustracji sądu lub wydziału sądu bądź przeprowadzenie lustracji działalności nadzorczej prezesa sądu nie można jednak utożsamiać z „audytem” danego sądu. Lustracja ma bowiem ograniczony względem audytu charakter i nie dotyczy badania funkcjonowania danego sądu we wszystkich jego obszarach.

Niemniej jednak informuję, że obecnie sędziowie delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości, wykonujący swoje obowiązki w Departamencie Nadzoru Administracyjnego - Wydziale Sądów Powszechnych-Gospodarczym i Rejestrów,

przeprowadzają czynności związane z lustracjami w Sądzie Rejonowym w Opolu¹ oraz w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie². Czynności te mają jednak ograniczony względem audytu zakres i nie zostały jeszcze zakończone.

Dodatkowo, w ramach nadzoru, sprawowanego w oparciu o ustawowo powierzone Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienia, we wskazanym przez Pana Posła czasie zrealizowano następujące zadania:

- 1) organizacja konkursu na stanowisko Dyrektora KSSiP;
- 2) odwołanie poprzedniego kierownictwa KSSiP i powołanie nowego kierownictwa tej jednostki;
- 3) zmiany personalne w Radzie Programowej KSSiP, będącej organem tej jednostki;
- 4) szereg zmian kadrowych w KSSiP;
- 5) opracowanie projektów aktów prawnych mających wpływ na funkcjonowanie KSSiP i jej aplikantów;
- 6) zlecenie KSSiP przeprowadzenia m.in. szkoleń zarządczych dla prezesów i dyrektorów sądów oraz kierowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, a także szkolenia pn. „Rosyjska agresja na Ukrainę a międzynarodowe prawo karne”;
- 7) opracowanie licznych opinii, analiz i stanowisk prawnych dotyczących w szczególności statusu aplikantów, funkcjonowania i organizacji KSSiP;
- 8) udział w charakterze obserwatora z ramienia Ministra Sprawiedliwości w konkursach na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską, aplikację uzupełniającą sędziowską

¹ Zarządzono lustrację:

- 1) V Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w Opolu w zakresie nadzoru sędziego-komisarza nad syndykiem w toku postępowań upadłościowych prowadzonych wobec przedsiębiorców (rep. GUp) - przy czym lustracji poddano wszystkie postępowania trwające powyżej 5 lat oraz dodatkowo po 2 sprawy z referatu każdego sędziego-komisarza;
- 2) działalności nadzorczej Prezesa Sądu Rejonowego w Opolu w zakresie dotyczącym sprawowanego nadzoru nad działalnością administracyjną sądu w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2024 r.

² Zarządzono lustrację:

- 1) XVIII Wydziału Gospodarczego ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie w zakresie nadzoru sędziego-komisarza nad syndykiem w postępowaniu upadłościowym Getin Noble Bank S.A. w Warszawie, prowadzonym pod sygn. akt WA1M/GUp/44/2023,
- 2) działalności nadzorczej Prezesa Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie w zakresie dotyczącym sprawowanego nadzoru nad działalnością administracyjną sądu w postępowaniu upadłościowym Getin Noble Bank S.A., prowadzonym pod sygn. akt WA1M/GUp/44/2023.

i aplikację uzupełniającą prokuratorską, a także w egzaminach sędziowskich i egzaminach prokuratorskich;

9) utworzenia w Gdańsku filii KSSiP.

Wśród jednostek podległych Ministrowi Sprawiedliwości są wszystkie jednostki organizacyjne **Służby Więziennej** (Centralny Zarząd Służby Więziennej, okręgowe inspektoraty Służby Więziennej, areszty śledcze, zakłady karne, ośrodki szkoleni i doskonalenia kadr Służby Więziennej). Natomiast wśród jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości znajdują się cztery **przywięzienne zakłady pracy**, prowadzone jako przedsiębiorstwa państwowe, dla których organem założycielskim jest Minister Sprawiedliwości. Czynności organu założycielskiego w imieniu Ministra Sprawiedliwości wykonuje Dyrektor Generalny Służby Więziennej, z wyjątkiem czynności wymienionych w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2023 r. poz. 1559).

W 2024 r. w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, jak również w pozostałych jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, w których prowadzony jest audyt wewnętrzny, w ramach audytu zleconego przez Ministra Finansów (zgodnie z art. 292 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483)) realizowane było zadanie pt.: *„Adekwatność, skuteczność i efektywność procesu monitorowania, oceny realizacji celów i zadań oraz zarządzania ryzykiem w 2023 r. w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej”*. Uzyskane w ten sposób informacje i dane zostały przekazane do Ministerstwa Finansów.

Natomiast w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych posiadających status przywięziennych zakładów pracy, o których mowa wyżej, w wyniku działalności kontrolnej w 2024 r. stwierdzono nieprawidłowości, które stanowiły uzasadnioną podstawę do powiadomienia organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa przez osoby uprzednio kierujące tymi przedsiębiorstwami. Zawiadomienia dotyczyły nadużycia uprawnień, niedopełnienia obowiązków i wyrządzenia szkody w wielkich rozmiarach, nieprawidłowości związanych z przeniesieniem własności nieruchomości stanowiącej majątek przedsiębiorstwa, nieprawidłowości związanych z remontem w powszechnej

jednostce organizacyjnej prokuratury, nienależnie wypłaconych nagród dla kadry zarządzającej.

Minister Sprawiedliwości sprawuje zwierzchni i pedagogiczny nadzór nad **okręgowymi ośrodkami wychowawczymi, zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich**. W ramach nadzoru minister wydaje wytyczne, zalecenia, polecenia oraz decyzje, przeprowadza kontrole na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, żąda przekazania informacji lub sprawozdań z działalności ośrodka, zakładu lub schroniska, a także rozpoznaje skargi i wnioski dotyczące całokształtu działalności placówki oraz przestrzegania praw nieletnich. W przypadku stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości, wydawane są zalecenia i sprawdzana jest ich realizacja. Funkcjonowanie zakładów dla nieletnich pozostaje w stałym monitorowaniu Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ad 2

Ze względów bezpieczeństwa, szczegółowa struktura zatrudnienia wraz z siatką płac w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości może zostać przedstawiona Panu Posłowi w siedzibie Ministerstwa Sprawiedliwości, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.

Ad 3

Wydatki poniesione przez Ministerstwo Sprawiedliwości z tytułu **umów o dzieło** w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 1 października 2025 roku wyniosły:

- w roku 2020 -184 umowy o dzieło na łączną kwotę 435 347,38 zł,
- w roku 2021 – 214 umów o dzieło na łączną kwotę 377 034,00 zł,
- w roku 2022 – 369 umów o dzieło na łączną kwotę 365 118,30 zł,
- w roku 2023 - 594 umowy o dzieło na łączną kwotę 372 269,00 zł,
- w roku 2024 - 296 umów o dzieło na łączną kwotę 349 376,00 zł,
- w roku 2025 (od stycznia do 1 października) - 162 umowy o dzieło na łączną kwotę 302 709,33 zł.

Wydatki poniesione przez Ministerstwo Sprawiedliwości z tytułu **umów zlecenia** w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 1 października 2025 roku wyniosły:

- w roku 2020 zawarte zostały 135 umowy zlecenia na łączną kwotę 1.479.410,95 zł,
- w roku 2021 zawarte zostały 147 umowy zlecenia na łączną kwotę 1.916.822,33 zł,
- w roku 2022 zawarte zostały 103 umowy zlecenia na łączną kwotę 1.885.609,19 zł,
- w roku 2023 zawarte zostały 141 umowy zlecenia na łączną kwotę 2.647.914,55 zł,
- w roku 2024 zawarte zostały 163 umowy zlecenia na łączną kwotę 2.482.666,60 zł,
- w roku 2025 (od stycznia do 1 października) zawartych zostało 99 umów zlecenia na łączną kwotę 2.138.674,10 zł.

Dodatkowo, w załączeniu przekazuję zestawienie dotyczące umów cywilnoprawnych, zawartych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury (Zał. 1 KSSIP) oraz przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej (Zał. 2 SW).

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

W załączeniu:

Zař. 1 KSSIP
Zař. 2 SW